

Medlem Hr. Pürschel har tænkt paa, at man af Frygt for at gøre Uret til denne Side eller Uret til hin Side isolerede sig selv fuldstændig, saaledes at Danmark placeredes ganske urigtigt i Folkenes Forbund, saa tror jeg, at en saadan Frygt ikke er begrundet. Der har ikke været Tale om nogen isoleret Optræden fra Danmarks Side, ikke paa nogen Maade, Danmark har, som det ærede Medlem Hr. Moltzen ogsaa meget rigtigt fremhævede, handlet i nøje Samvirke med de to skandinaviske Nabomagter Norge og Sverige og med Holland.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch mindede om, at dette jo havde faaet historisk Hævd lige siden det første Folkeforbundsmøde, ja, vi kan vel gaa helt tilbage til Crillon-Forhandlingerne i 1919; dette er fuldkommen rigtigt. Jeg vil ogsaa her mene, at det er ganske naturligt, at Stater af lignende Størrelse og Beskaffenhed som dem, her er Tale om, kommer i et vist Samvirke, men jeg vil tillige tillade mig i denne Forbindelse at rejse et andet Spørgsmaal. Hvis jeg husker ret, er det den franske Retslærde Georges Scelle, der har sagt, at de sejrriige Magter skabte Folkeforbundet som et Sejrherreinstrument. Dette er utvivlsomt rigtigt med Henblik paa den politiske Situation i Aarene 1919—20, da Folkeforbundspagten blev til, og dens Karakter som et Sejrherreinstrument har virket efter lige siden Folkeforbundets Tilblivelse. Det er paa den anden Side, forekommer det mig, ganske naturligt, at overfor dette virker ogsaa den eksneutrale Gruppering, den Omstændighed, at der er Magter, som fordums har været neutrale og haft fælles Interesser under den store Krig. Det ærede Medlem Hr. P. Munch sagde: vi ønsker ikke at være nogen Gruppe, og vi søger ogsaa ved forskellige Lejligheder at give dette Udtryk i vore Forhandlinger med de toneangivende Stormagter. Men, tilføjede det ærede Medlem meget ærligt: det hjælper ikke rigtigt, de opfatter os alligevel som en Gruppe, og det er ganske naturligt, at de gør det.

Men man kan ikke skjule for sig, at disse Grupperinger fra Krigens Tid i nogen Grad hemmer eller binder eller vanskeliggør, hvad man nu skal sige, Folkeforbundets Udvikling, og jeg skulde mene, at man i denne Forbindelse har Lov til at rejse det

Spørgsmaal — jeg nævner det kun som et Spørgsmaal uden at ville gøre det til noget som helst andet —, hvorvidt det, hvis virkelig denne Protokol bliver til Virkelighed, hvis det meget store folkeretlige Fremskridt, som den rummer, virkelig bliver gældende Folkeret, saa ogsaa fortsat vil være rigtigt, at de neutrale Magter holder sig saa overmaade forsigtigt i Baggrunden, som de har gjort her, og som de altid har gjort og efter min Mening under den hidtidige Tilstand i Europa altid har maattet gøre, hvorvidt det er rigtigt under en fuldkommen ændret folkeretlig Tilstand at opretholde denne Holdning. Det forekommer mig, at man har Lov til at stille dette Spørgsmaal, og jeg har da i alt Fald Lov til at sige, at det ogsaa blev stillet fra svensk Side netop under den Forhandling, som det ærede Medlem Hr. P. Munch refererede, at Sveriges nuværende Statsminister Branting havde ønsket med den danske og norske Delegation i Anledning af det Ændringsforslag, der var til Drøftelse i 3die Kommission.

Men hvorom alting er, maa vi fra dansk Side, forekommer det mig, afvente Udviklingen. Vi maa glæde os over de meget betydelige Fremskridt, der er naaet ved dette Folkeforbundsmøde. Vi maa glæde os over, at Folkeforbundet her har faaet en Magt, i alle Tilfælde en moralsk Magt og Anseelse, som de færreste vilde have anset for mulig for et Aar siden. Men der er endnu et langt Stykke Vej tilbage med Hensyn til Tilvejebringelsen af en effektiv Sikkerhed i Europa, i Verden. Saa længe Rusland staar udenfor Folkeforbundet, er der altid et meget, meget stort Spørgsmaal her. Det ærede Medlem Hr. P. Munch mente, at det Svar, som Tsjitsjerin havde givet paa Forespørgslen om Lord Robert Cecil's Traktat, viste Ruslands Villie til at deltage i den kommende Nedrustningskonference. Det gjorde det ogsaa, men hvor megen Vægt man kan lægge paa dette, er i nogen Grad tvivlsomt, og de Erfaringer, man har gjort med Hensyn til Ruslands Holdning under den i Vinter afsluttede maritime Konference i Rom, forekommer mig just ikke at pege i nogen særlig lovende Retning i saa Henseende. Naar man betænker, at Washington-Overenskomsten i 1921 statuerede, at Verdens stærkeste Sø-